

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1127
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 86
Ημερομ. Κατάθεσης: 13/11/2025



Αθήνα, 13 Νοεμβρίου 2025

Ερώτηση και ΑΚΕ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- Εθνικής Άμυνας

Θέμα : Για τη συνέχιση διάνοιξης δρόμου στον Γράμμο σε περιοχή Natura 2000

Πληθαίνουν οι πληροφορίες ότι εδώ και λίγες ημέρες μηχανήματα του στρατού ανέβηκαν στην κορυφογραμμή του Γράμμου και ξεκίνησαν και πάλι οι εργασίες για τη διάνοιξη δρόμου σε περιοχή ενταγμένη στο δίκτυο Natura 2000 (Ειδική Ζώνη Διατήρησης και Ζώνη Ειδικής Προστασίας με κωδικό GR1320003 – “Κορυφές Όρους Γράμμος”). Για το θέμα ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ είχε καταθέσει στις 9 Οκτωβρίου 2024 την υπ’ αριθ. Πρωτ. 135/9.10.2024 Ερώτηση Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας – <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c0d5184d-7550-4265-8e0b-078e1bc7375a/12711423.pdf>, με θέμα τη “Διάνοιξη νέου δρόμου στην περιοχή Natura Γράμμου χωρίς Περιβαλλοντική Μελέτη και χωρίς γνωστοποίηση”.

Πλέον, το θέμα φέρνουν στην επικαιρότητα, εκφράζοντας την έντονη ανησυχία τους, με κοινή τους ανακοίνωση, έξι περιβαλλοντικές οργανώσεις: Αρκτούρος, Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, ΚΑΛΛΙΣΤΩ, Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Άγρια Ζωή και τη Φύση, MedINA – Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο, Μπουλούκι. (<https://ornithologiki.gr/el/enhmerwsh-ekpaideush/enimerosi/ta-nea-mas/2106-koini-anakoinosi-perivallontikon-organoseon-sxetika-me-tis-ergasies-dianoiksis-dromou-ston-grammo>). “Τον Οκτώβριο του 2024 είχαν ήδη πραγματοποιηθεί παρεμβάσεις διάνοιξης, οι οποίες διακόπηκαν μετά από παρεμβάσεις φορέων και έλεγχο από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, που κατέληξε σε πορισματική αναφορά επισημαίνοντας σημαντικές παραλείψεις. Ωστόσο, σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα, εργασίες φαίνεται να έχουν επανεκκινήσει χωρίς να είναι σαφές αν έχει προηγηθεί η απαιτούμενη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή σχετική γνωμοδότηση από αρμόδιες αρχές”, σημειώνουν χαρακτηριστικά. Και καλούν “τις αρμόδιες αρχές να διασφαλίσουν την πλήρη διερεύνηση του ζητήματος, τη διαφάνεια στην ενημέρωση των πολιτών και την προστασία ενός από τα τελευταία ορεινά οικοσυστήματα της χώρας που παραμένουν ως επί το πλείστον αδιατάρακτα”.

Συναγερμό κρούει από την πλευρά της και η Πρόεδρος του Περιβαλλοντικού Σωματείου Γράμμου, Άσπα Σκαπέρδα μιλώντας στην ιστοσελίδα www.ethnos.gr (<https://www.ethnos.gr/greece/article/387544/grammosentonhanhsyxiaoikologongiathsynexishdianoixhsdromoysthnkoryfogrammhbriksetaiseperioxhnatura>) και περιγράφοντας τις ανησυχητικές εξελίξεις. “Την Δευτέρα 3 Νοεμβρίου κάτοικοι των Μαστοροχωρίων μας

ενημέρωσαν ότι μηχανήματα του στρατού κινούνται στην περιοχή και την επόμενη ημέρα ότι ανέβηκαν στην κορυφογραμμή. Την Πέμπτη 6 Νοεμβρίου στελέχη μας **βρέθηκαν στην κορυφογραμμή και διαπίστωσαν ότι και πάλι εκτελούνται εργασίες.** Το έργο είχε ξεκινήσει πέρυσι η Περιφέρεια Ηπείρου και είχε ως σκοπό να ενωθούν δύο διανοίξεις, προκειμένου να γίνει δρόμος. Είχαμε καταγγείλει το ζήτημα στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου, στο Δασαρχείο Κόνιτσας και στην Επιθεώρηση Περιβάλλοντος και αναμένουμε το τελικό πόρισμα. **Τελικά τα έργα πέρυσι σταμάτησαν μετά από εισαγγελική παρέμβαση, αφού δεν υπήρχε μελέτη σκοπιμότητας και περιβαλλοντική αδειοδότηση. Πώς είναι δυνατό να συνεχίζεται η διάνοιξη δρόμου, αφού η δικογραφία παραμένει ανοιχτή;**

Η ίδια περιγράφει τον ρόλο της Περιφέρειας Ηπείρου και του στρατού: “Αρχικά η Περιφέρεια Ηπείρου μας είπε ότι τη διάνοιξη του δρόμου τη ζήτησε ο στρατός και στη συνέχεια ότι τη ζήτησαν οι κτηνοτρόφοι της περιοχής. Ουσιαστικά, δεν μας έχουν δώσει κάποια συγκεκριμένη αιτιολογία και ακόμα αναμένουμε απαντήσεις”.

Μιλώντας στο www.ethnos.gr, ο Περιφερειάρχης Ηπείρου κ. Καχριμάνης παραδέχεται την εμπλοκή της Περιφέρειας και του στρατού, λέγοντας ότι η Περιφέρεια είχε από το 2021 ζητήσει τη διάνοιξη δρόμου στην κορυφογραμμή, προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι κτηνοτρόφοι. “Εδώ και πολλά χρόνια στην περιοχή υπάρχει δρόμος. Προχωρήσαμε στη διάνοιξή του και το 2024 σταματήσαμε, όχι γιατί υπήρχε εισαγγελική παρέμβαση, αλλά διότι εμείς ολοκληρώσαμε, αυτό που έπρεπε να γίνει. **Τώρα το έργο εκτελεί ο στρατός για λόγους εθνικής ασφάλειας**”.

Επειδή:

- Η συγκεκριμένη περιοχή του Γράμμου, όπως και η κορυφογραμμή, έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 γιατί αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ορεινά οικοσυστήματα της χώρας, με ιδιαίτερη οικολογική, γεωμορφολογική και πολιτισμική αξία ενώ χαρακτηρίζεται και από πλούσια βιοποικιλότητα, συμβάλλοντας έτσι στη διατήρηση της άγριας ζωής και των οικοσυστημάτων της Πίνδου,
- Τα έργα πέρυσι σταμάτησαν μετά από εισαγγελική παρέμβαση, αφού δεν υπήρχε μελέτη σκοπιμότητας και περιβαλλοντική αδειοδότηση,
- Σύμφωνα με την Πρόεδρο του Περιβαλλοντικού Σωματίου Γράμμου, η περιοχή της κορυφογραμμής είναι χαρτογραφημένη και στους χάρτες δεν περιέχεται κάποιος δρόμος,
- Τέτοιου είδους παρεμβάσεις υπονομεύουν τη νομιμότητα και την προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων, ειδικά σε περιοχές με διεθνή περιβαλλοντική σημασία;
- Όπως τονίζουν στην κοινή τους ανακοίνωση οι έξι περιβαλλοντικοί σύλλογοι “κάθε έργο ή δραστηριότητα εντός περιοχής Natura 2000 οφείλει να αξιολογείται ως προς τις πιθανές επιπτώσεις του στους προστατευτέους τύπους οικοτόπων που λειτουργούν και ως ενδιαιτήματα ειδών (φυτών και ζώων), σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία”, και “στη συγκεκριμένη περίπτωση της διάνοιξης δρόμου στο Γράμμο, για την οποία έγινε επίκληση λόγων δημοσίου συμφέροντος, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τηρηθούν πλήρως οι προβλεπόμενες διαδικασίες αξιολόγησης, να τεκμηριωθεί επαρκώς η αιτιολόγηση και να εφαρμοστούν κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συνοχής του δικτύου Natura 2000, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο”,
- Σε απάντησή του, στις 21 Οκτωβρίου 2024, σε σχετική Επίκαιρη Ερώτηση ο τότε Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σκυλακάκης, δήλωσε ότι αναμένει τα αποτελέσματα αυτοψιών για παραβάσεις περιβαλλοντικής νομοθεσίας, αφενός επιθεωρητών και ελεγκτών Βορείου Ελλάδας του Υπουργείου και αφετέρου της Δασικής Υπηρεσίας,

Ερωτώνται κατ' αρμοδιότητα οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Συνεχίζονται τα έργα διάνοιξης δρόμου στην κορυφογραμμή του Γράμμου, προστατευόμενη περιοχή Natura 2000, τα οποία είχαν διακοπεί το 2024 μετά από παρέμβαση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και άλλων φορέων;
2. Τα συνεχιζόμενα έργα εκτελούνται από μηχανήματα του Στρατού σε συνεννόηση με τον Περιφερειάρχη Ηπείρου;
3. Ποια είναι η σκοπιμότητα της συνέχισης των έργων αυτών καθώς υπάρχουντες δρόμοι ήδη εξυπηρετούν τους τοπικούς οικισμούς και κτηνοτρόφους;
4. Υπάρχει επικοινωνία μεταξύ των Υπουργείων για το θέμα; Με τι αποφάσεις;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούνται οι κ.κ. Υπουργοί να καταθέσουν στη Βουλή τα ακόλουθα έγγραφα:

- Τη σχετική αλληλογραφία μεταξύ Περιφέρειας Ηπείρου και Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- Τη σχετική αλληλογραφία μεταξύ Περιφέρειας Ηπείρου και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
- Άλλες εγκρίσεις ή εντολές προς την Μονάδα του στρατού, της οποίας τα μηχανήματα χρησιμοποιούνται για τη διάνοιξη του δρόμου.
- Τα πορίσματα των υπηρεσιών ή κλιμακίων που διενήργησαν έλεγχο το 2024 κατόπιν των καταγγελιών.

Οι Ερωτώσες Βουλευτίτριες και οι Ερωτώντες Βουλευτές

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Βέττα Καλλιόπη

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος (Κώστας)

Νοτοπούλου Αικατερίνη (Κατερίνα)

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παπαηλιού Γεώργιος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γεώργιος